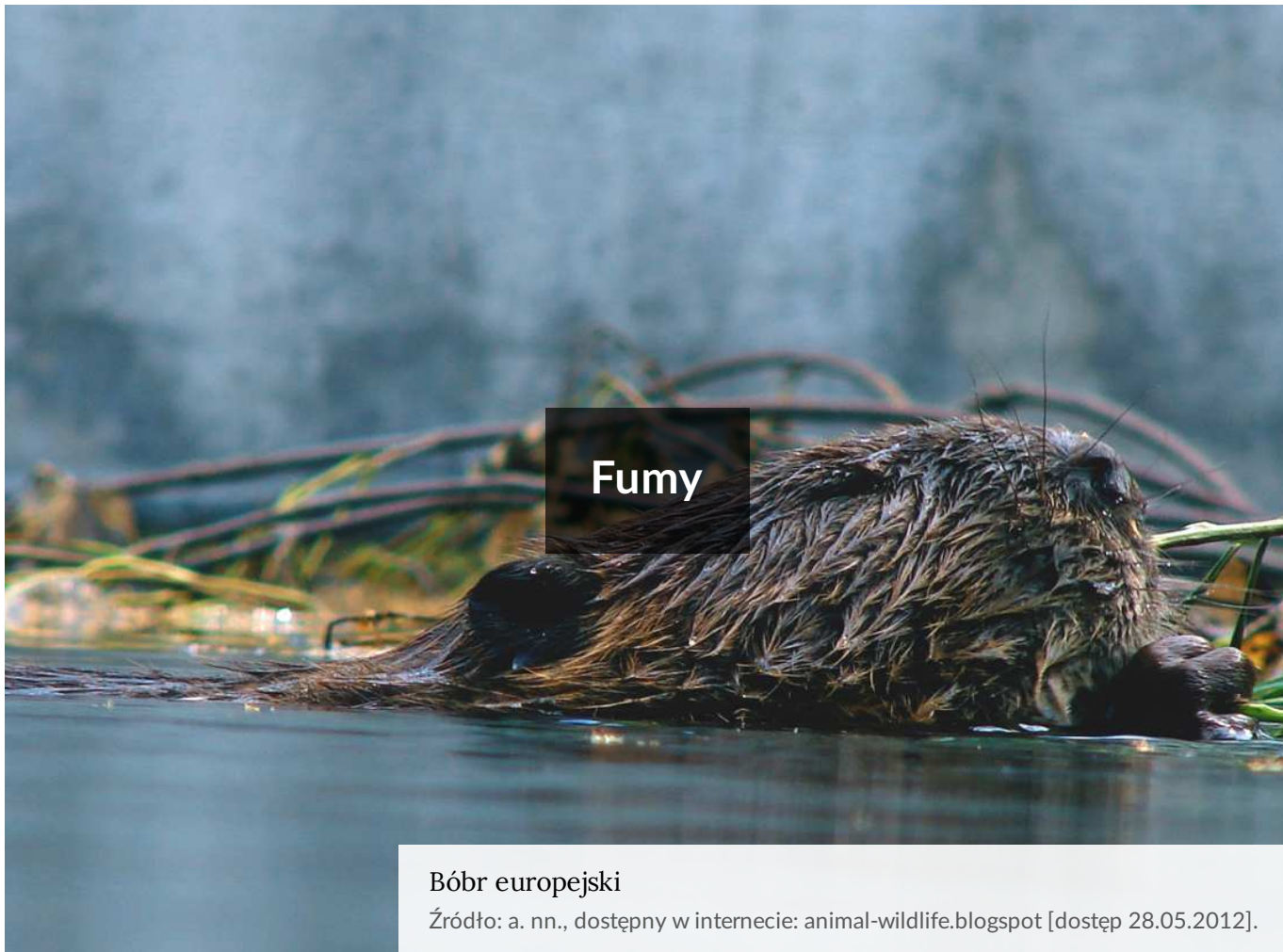

Fumy

Bibliografia:

- Źródło: Maciej Wojtyczko, *Fumy*, [w:] tegoż, *Bromba i inni*, Warszawa 2004, s. 13–18.

Bóbr europejski
Źródło: a. nn., dostępny w internecie: animal-wildlife.blogspot [dostęp 28.05.2012].

Polecenie 1

Obejrzyj fragment dowolnego filmu przyrodniczego. Zwróć uwagę na formę tekstu czytanego przez lektora. Zanutuj swoje spostrzeżenia.

Ćwiczenie 1

Przeczytaj fragment książki Macieja Wojtyszki pt. 'Bromba i inni'. Określ typ narracji.

Fumy

Fum turystyczny, czyli inaczej Fum-turysta, a w zdrobnieniu Fumik lub Fumek, rzadziej Fumak – należy do odmiany podróżujących (animal transportera). Największe okazy spotyka się w okolicach dogodnych lub pozornie dogodnych do wycieczek i wczasów. Fumy chodzą parami albo całymi rodzinami, wydając przy tym charakterystyczne fumkanie i cipienie. Fumkanie jest oznaką niezadowolenia, natomiast w przypadku zadowolenia zwierzę cipieje. Fuma łatwo poznać po tym, że z dziewięciu rąk, jakie posiada, każdą ma czymś zajętą: trzymaniem torby, koca, materaca, ręcznej katarynki, olejku do opalania, plecaka albo liczeniem pieniędzy. Wszystkie Fumy uważają, że głównym ich zajęciem jest wypoczywanie, w związku z czym usiłują wypoczywać z całych sił i bardzo je to męczy, ale ponieważ jedyną formą działania po zmęczeniu powinno być wypoczywanie, więc znów wypoczywają, co je bardzo męczy, i tak w kółko. Jednak żaden Fum nie weźmie się do pracy w czasie odpoczynku, bo uważałby to za coś najbardziej niezdrowego. Fumy nie posiadają specjalnie skomplikowanych obyczajów, czasem śpiewają jednak taką piosenkę:

Fum, fum, fum, fum, fum,
fum, fum, fum, fum, fum!

Do czego to podobne!
Do czego to podobne!

Jesteśmy zawiedzione,
jesteśmy złe i głodne!

Fum, fum, fum, fum, fum!

Fum, fum, fum, fum, fum!

Do czego to podobne!

Do czego to podobne!

Ach, kiedyż wypoczniemy

łagodnie i wygodnie!

Wcale nie są jednak takie łagodne, ponieważ ciągłe wypoczywanie bardzo je rozdrażnia i niepokoi.

Fumy żywią się wyłącznie konserwami i jajkami na twardo. Na drodze ewolucji przednie zęby wysunęły im się do przodu i służą jako klucz do otwierania konserw.

Niestety, jednak do dziś nie wyrobił im się odruch zbierania rozrzuconych skorupki.

Na ogół Fumy wędrują utartymi szlakami turystycznymi, ale zdarzyło się raz, że pewna fumia para zawędrowała przez pomyłkę nad jezioro zwane Jeziorem Bobrów.

– Mężu, mężu – zawołała Fumica – popatrz, jakie dziwne stworzenia.

– Nudne stworzenia – odpowiedział Fum – zupełnie nie rozumiem, co one robią.

Bobry piłowały drzewo na Wielką Tameę.

– Mój dobry zwierzaku – zwróciła się Fumica do Bobra, który pracował najbliżej – jak się nazywacie?

– Bóbr – mruknął Bóbr i dalej podcinał drzewo.

– Mój dobry Bobrze! Drzewa są niejadalne – powiedziała strofując Fumica.

– Ja je podgryzam, ponieważ posłużą mi jako budulec na Wielką Tameę

- odpowiedział już nieco uprzejmiej Bóbr, bo zrobiło mu się przykro, że ktoś może tak całkowicie nie rozumieć jego pracy.
- Ale to męczy – zauważył Fum.
- To dobrze – oświadczył Bóbr.
- Co wy też mówicie, mój Bobrze, to bardzo niedobrze – powiedziała Fumica. – Trzeba wypoczywać.
- Po co? – zapytał zdziwiony Bóbr.
- Żeby się nie zmęczyć.
- Ja się lubię męczyć! – oświadczył Bóbr i przyjrzał im się podejrzliwie. – Nie lubię odpoczywać, a wy?
- My – Fumy popatrzyły na siebie – my wyłącznie odpoczywamy! Bóbr wybałuszył oczy. Nie powiedział ani słowa, tylko szybko pobiegł w kierunku swojej kolonii.

Za chwilę wszystkie Bobry zebrały się na Polanie wokół Fumów, a najstarszy z nich zapytał:

- Czy to prawda, że wy wyłącznie wypoczywacie?
- Oczywiście, mój dobry zwierzaku – odpowiedziała Fumica.
- I nawet nie próbowaliście pracować? – upewnił się najstarszy.
- Przecież praca męczy – oświadczył urażony Fum.

A wtedy wszystkie Bobry zaczęły rozpaczliwie szlochać i załamywać łapki.

- Przestańcie, dlaczego tak zawodzicie?! – wrzasnął zdenerwowany Fum.

- Bo nam was żal – oświadczył przez łzy najstarszy – nigdy nie pracujecie.

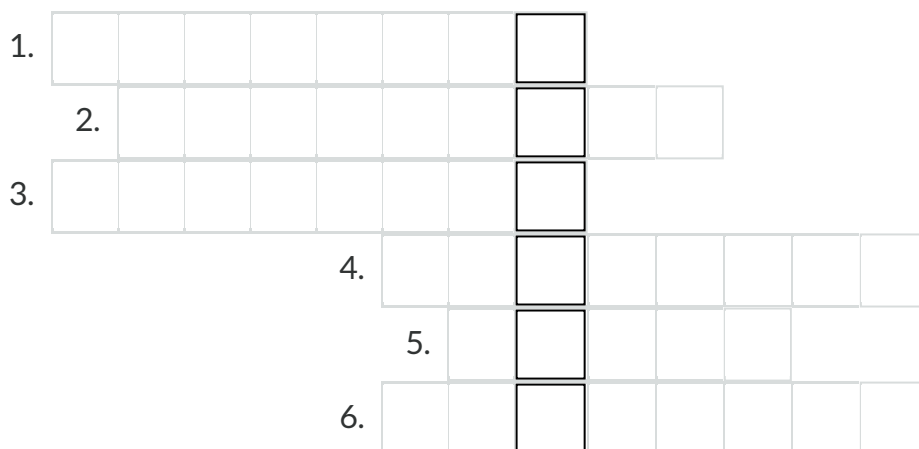
- A nam was żal – obraził się Fum – nigdy nie odpoczywacie.

Jeszcze długo obie strony przekonywały się wzajemnie, że są nieszczęśliwe, ale nikt nikogo nie przekonał.

Pozostało tylko to przysłowie: 'Płacze jak Bóbr nad Fumem'.

Ćwiczenie 2

Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło.

1. Otwierana przez Fumy przednimi zębami.
2. Czynność wykonywana przez Bobry.
3. Fumy rozrzucają je, zamiast wyrzucić do kosza.
4. Dźwięk niezadowolenia wydawany przez Fumy.
5. Bobry załamywały...
6. Fumy wędrują utartymi... turystycznymi.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 3

Uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami spośród podanych poniżej.

Fumy nie spędzają czasu w miejscach do wczasów i wycieczek.

Cipienie to dźwięk wydawany przez Fumy, gdy są .

Wypoczywanie jest dla Fumów .

Bobry nie wyobrażają sobie życia bez .

Bobry nad losem Fumów.

nachmurzone

dogodnych

płakały

wyczerpujące

radowały się

pracy

zadowolone

niedogodnych

wypoczynku

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 4

Utwór Macieja Wojtyszki pt. 'Bromba i inni' można podzielić na dwie części. Jakiej? Nadaj im tytuły i zapisz poniżej lub w zeszycie.

Ćwiczenie 5

Przeczytaj jeszcze raz pierwszą część fragmentu 'Bromba i inni'. Co ci ona przypomina? Wyjaśnij, gdzie umieszcza się tego typu teksty.

Ćwiczenie 6

Na podstawie tekstu uzupełnij multimedialny dziennik obserwatora Fumów. Stwórz własne ilustracje lub poszukaj zdjęć w internecie i dodaj do dziennika.

Dziennik obserwatora Fumów

Zaloguj się, aby dodać ilustrację.

Nazwa polska:

Nazwa łacińska:

Występowanie:

Wygląd:

Zajęcie:

Charakter:

Pożywienie:

Ćwiczenie 7

Wytłumacz, dlaczego Bobry płakały nad losem Fumów i czemu Fumy tak się zdenerwowały.

Polecenie 2

Opowiedz, co się wydarzyło pewnego dnia nad Jeziorem Bobrów z wybranej [perspektywy](#) - Fuma albo Bobra.

Polecenie 3

Zredaguj krótkie uzasadnienia poniższych stwierdzeń:

- Życie powinno polegać na bezustannym wypoczywaniu.
- Życie powinno polegać na ciągłej pracy.

Polecenie 4

Które istoty są ci bliższe - Fumy czy Bobry? Rozstrzygnij, czy życie powinno polegać na bezustannym wypoczywaniu czy na ciągłej pracy. Uzasadnij swoje zdanie.

Ćwiczenie 8

W tekście pojawia się sformułowanie: 'Płacze jak Bóbr nad Fumem!'. Zapisz pięć powiedzeń lub związków frazeologicznych, w których występuje porównanie do jakiegoś zwierzęcia, np. głodny jak wilk.

Pamiętaj!

Pisarze, obserwując rzeczywistość, często zauważają podobieństwa między różnymi zjawiskami, istotami, przedmiotami itp. Aby opisać swoje obserwacje, mają do wyboru różne sposoby (środki stylistyczne), m.in. **porównanie**, kiedy bezpośrednio mówi się, co do czego jest podobne, np. uśmiech jak pachnące jabłko, łąka niczym dywan.

Ćwiczenie 9

Uzupełnij tabelę podanymi poniżej wyrazami.

Wyraz	Wyraz bliskoznaczny	Wyraz o znaczeniu przeciwnym
wypoczynek		
nudne		
niezadowolone		
męczący		
dogodne		
dziwny		
szlochać		

nachmurzone

relaks

typowy

oryginalny

płakać

zadowolone

nieciekawe

radować się

wyczerpujący

odpowiednie

niekorzystne

praca

kojący

interesujące

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.